

Drošas darba vides vadlīnijas ārtelpu atrakciju parkos

24.05.2021.; 29.06.2021.; 11.10.2021.; 21.10.2021.; 15.11.2021.; 30.11.2021.; 23.12.2021.;
07.01.2022.; 25.01.2022.; 08.02.2022.; **01.03.2022.**

Vadlīniju MĒRĶIS:

1. Nodrošināt ārtelpu izklaides/atrakciju parku darba procesu atjaunošanu un nepārtrauktību,
2. Samazināt Covid-19 inficēšanās riskus.
3. Saglabāt ārtelpu izklaides/atrakciju parku nodarbināto un apmeklētāju/klientu veselību.

Drošas darba vides vadlīnijas ārtelpu izklaides/atrakciju parkiem ir sagatavots kā ieteicamais materiāls ārtelpu izklaides/atrakciju parku īpašniekiem/vadītājiem, tādas darbības uzsākšanai un veikšanai, kas saistīti ar izklaides organizēšanu pandēmijas Covid-19 apstākļos.

I. Ārtelpu izklaides/atrakciju parku īpašnieku/ vadītāju pienākumi

1. Regulāri sekot līdz **valsts iestāžu sniegtajai informācijai saistībā ar ieviestajiem epidemioloģiskajiem drošības pasākumiem** un Slimību un profilakses kontroles centra (turpmāk SPKC) interneta vietnē (<https://spkc.gov.lv/lv/>) sniegtajām rekomendācijām.
2. **Ārtelpu izklaides/atrakciju parku īpašnieks/ vadītājs** ir atbildīgs par epidemioloģiskās drošības prasību ieviešanu un ievērošanu darba vietā, pakalpojumu sniegšanas vietā un nodrošina kontroli pār noteikto prasību ieviešanu un ievērošanu.
3. **Ārtelpu izklaides/atrakciju parku īpašniekam/ vadītājam** ir tiesības noteikt katra darbinieka inficēšanās risku un iespējamo risku citu cilvēku veselībai, izvērtējot viņa darba pienākumus un darba apstākļus, un noteikt tos darbus, kuru veikšanai ir nepieciešams vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.
4. **No 1.marta tiek atcelts pienākums veikt darba pienākumus tikai ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, ja darba devējs pēc risku izvērtēšanas to pieprasa.**
5. **Darba devējs darbu klātienē organizē tā, lai samazinātu inficēšanās risku.**
6. **Darba devējs var organizēt visu klātienē strādājošo testēšanu.**
7. **Darba devējs var organizēt kontaktpersonu skrīninga testēšanu 7 dienas pēc darbinieku kontakta ar inficēto personu, lai darbinieki varētu turpināt darbu klātienē.**
8. **Pēc ārkārtējās situācijas beigām** darba vietā un publiskās vietās jālieto:
 - medicīniskā maska vai
 - respirators bez vārsta (FPP2-FFP3, KN95).
9. **Medicīniskās maskas vai respiratori jālieto arī vakcinētām vai pārslimojušām personām.**
10. Darba vietā neuzturas personas:
 - 10.1. ar akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmēm;
 - 10.2. personas, kam noteikta pašizolācija, mājas karantīna vai izolācija;
 - 10.3. personas, kas saslimušas ar Covid-19.

II. Darba aizsardzības prasības ārtelpu izklaides/atrakciju parkos

1. Riska novērtēšana darba vidē un attiecīgi pasākumi:

- 1.1. **Veikt ārtelpu izklaides/atrakciju parkos darba vides risku identificēšanu un vērtēšanu**, ievērojot noteikto periodiskumu vai papildus esošiem risku vērtēšanas dokumentiem, sagatavot atsevišķu risku faktoru vērtēšanu, novērtējot iespēju inficēties un saslimt ar Covid-19.
2. Izstrādāt darba aizsardzības pasākumu plānu darba vides risku samazināšanai vai novēršanai.
3. Darba devējs vērtējot darbus, ņem vērā šādus kritērijus:
 - 3.1. darbi vai pakalpojumi, kuri saskaņā ar šiem noteikumiem var tikt sniegti tikai epidemioloģiski drošā vai epidemioloģiski daļēji drošā vidē;
 - 3.2. darbinieki (amatpersonas), kuri darba (amata) pienākumu pildīšanas laikā ir tiešā saskarsmē ar klientiem, nonāk fiziskā kontaktā vai ilgstoši atrodas tuvāk par diviem metriem no klienta vai vairāki darbinieki (amatpersonas) darba (amata) pienākumus veic ilgstošā savstarpējā saskarsmē, nonāk fiziskā kontaktā vai ilgstoši atrodas tuvāk par diviem metriem;
 - 3.3. darbinieki (amatpersonas), kuriem ir paaugstinātas iespējas inficēties, atrodoties tiešā saskarsmē un kontaktējoties ar lielu skaitu personu, kuru veselības stāvoklis nav zināms;
 - 3.4. darbinieki (amatpersonas), kuru klātienē darba (amata) pienākumi ir kritiski svarīgi sabiedrībai, kā arī uzņēmuma vai iestādes darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.
4. **Darba devējs ārkārtējās situācijas laikā un divus mēnešus pēc ārkārtējās situācijas izbeigšanās ir tiesīgs nodarbināt personu bez obligātās veselības pārbaudes veikšanas** atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē obligātās veselības pārbaudes veikšanas kārtību, **ja persona nav veikusi periodisko veselības pārbaudi** darba devēja noteiktajā laikā (termiņā) saistībā ar Covid-19 infekcijas riskiem.
5. **Izņēmums neattiecas uz pirmreizējo un ārpuskārtas veselības pārbaudi**, kā arī uz periodisko veselības pārbaudi personām, kuras nodarbinātas darbā īpašos apstākļos atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 10. marta noteikumu Nr. 219 "[Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude](#)" **2. pielikumam**;
6. **Izstrādāt epidemioloģiskās drošības pasākumus**, izvērtējot un nosakot darba vai pakalpojuma formu (drošs pakalpojums, daļēji drošs pakalpojums), sejas maksu lietošanas nosacījumus, distancēšanās nosacījumus, darbinieku skaitu telpā, telpu ventilācijas nosacījumus, higiēnas pamatprasības, darbinieku inficēšanās iespējas un vakcinācijas nepieciešamību.
7. Ja atrakciju sniedzējs vietas atjauno pakalpojuma sniegšanu, veikt **nodarbināto neplānotu instruktāžu** (ja bija pārtraukta apmeklētāju apkalpošana darbība, vai darbinieki dīkstāvē, vai darbinieks nav darbā vietā vairāk par 60 dienām), instruktāžas laikā ievērojot epidemioloģisko drošību. Instruktāžu dokumentēt un informēt darbinieku par izstāžu norises vietā noteiktajiem drošības pasākumiem.
8. Uzņēmumā strādājošiem veikt darbinieku instruktāžu darba aizsardzībā, ievērojot normatīvo aktu prasības un noteikto periodiskumu.
9. Veikt **attālināti strādājošo strādājošu darbinieku pārvaldību**, informēšanu, apmācību un instruēšanu par attālinātā darba riskiem (piemēram, darbs ar datoru).
10. **Veikt nodarbināto praktisko apmācību**, kā pareizi lietot individuālos aizsardzības līdzekļus, dezinfekcijas līdzekļus un uzņēmumā pielietotos kolektīvos aizsardzības līdzekļus, piemēram, ventilācijas iespējas. Apmācību periodiski atkārtot un dokumentēt.
11. Iepazīties un aizpildīt "Uzņēmuma pašvērtējuma anketu darba aizsardzībā" (2.pielikums).

III. Drošas darba vides vadlīnijas ārtelpu izklaides/atrakciju parkos

Vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības.

1. Drošības prasības darbiniekiem.

1. No 1.marta ir atcelts darba laika ierobežojums visu pakalpojumu sniegšanai.
2. No 1.marta tiek atcelts pienākums veikt darba pienākumus tikai ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.
3. Sertifikāta derīguma termiņš nav noteikts.
4. Ievēro vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības un drošības protokolus vai rekomendācijas;
 - 4.1. samazina savus kontaktus,
 - 4.2. lūdz arī citus ievērot drošības protokolus;
 - 4.3. distancējas un nepulcējas;
 - 4.4. pareizi valkā sejas maskas ([medicīniskās maskas vai respiratorus bez vārsta](#));
 - 4.5. vēdina telpas, dezinficē rokas un nodrošina dezinfekcijas līdzekļu pieejamību;
 - 4.6. ievēro [izolācijas](#) un [mājas karantīnas](#) nosacījumus;
 - 4.7. novērš inficēšanās riskus apkārtējiem.

Vispārējās higiēnas prasības darbiniekiem:

1. Bieži mazgāt rokas ar ūdeni un ziepēm, īpaši pēc tualetes apmeklējuma, pirms ēšanas, pēc kontakta ar kolēģiem, klientiem.
2. Ja nav iespējas nomazgāt rokas, nepieciešams dezinficēt rokas ar 70% spirtu saturošiem roku dezinfekcijas līdzekļiem.
3. Izvairīties no pieskaršanās sejai (acīm, degunam un mutei) ar nemazgātām rokām.
4. Ievērot respiratoro higiēnu - klepojot un šķaudot nosegt muti un degunu ar vienreizlietojamo salveti, kuru pēc lietošanas izmest atkritumos, un pēc tam nomazgāt rokas.
5. Klātienē (vietās, kur ir vairāk par vienu personu) visi pareizi valkā sejas maskas, rekomendēts lietot medicīniskās sejas maskas vai respiratoru FFP2.

Vispārējās higiēnas prasības darbiniekiem:

1. Bieži mazgāt rokas ar ūdeni un ziepēm, īpaši pēc tualetes apmeklējuma, pirms ēšanas, pēc kontakta ar kolēģiem, klientiem.
2. Ja nav iespējas nomazgāt rokas, nepieciešams dezinficēt rokas ar 70% spirtu saturošiem roku dezinfekcijas līdzekļiem.
3. Izvairīties no pieskaršanās sejai (acīm, degunam un mutei) ar nemazgātām rokām.
4. Ievērot respiratoro higiēnu - klepojot un šķaudot nosegt muti un degunu ar vienreizlietojamo salveti, kuru pēc lietošanas izmest atkritumos, un pēc tam nomazgāt rokas.

Informatīvie pasākumi drošai darba videi ārtelpu izklaides/atraktivu parkos

1. Pie atrakciju telpu ieejām labi redzamā vietā vai, ja tas nav iespējams, citādā veidā jāsniedz apmeklētājiem informāciju latviešu valodā un vismaz vienā svešvalodā (angļu vai krievu) vai izmantojot piktogrammas par noteiktajiem epidemioloģiskās drošības pasākumiem, tostarp:
 - 1.1. brīdinājums, ka atrakciju telpās nedrīkst atrasties personas, kurām noteikta mājas karantīna vai izolācija vai kurām ir elpceļu infekcijas slimības pazīmes;
 - 1.2. brīdinājums par pienākumu lietot sejas maskas, kā arī norāde par sejas maskas pareizu lietošanu;
 - 1.3. rekomendācija par distancēšanos, kā arī par citiem distancēšanās nosacījumiem, ja tādi ir noteikti;
 - 1.4. norāde par to, vai pakalpojums tiek sniegts epidemioloģiski drošā vai epidemioloģiski nedrošā vidē.

2. Drošas darba vides vadlīnijas ārtelpu izklaides/atraciju parkos

- 2.1. Pārbauda klientu vakcinācijas/pārslimošanas sertifikātu.
- 2.2. Telpās visi lieto medicīniskās maskas vai FFP2-FFP3 respiratorus bez vārsta.
- 2.3. Var sniegt un saņemt arī:
 - 2.3.1. pakalpojumus, kas saistīti ar izklaidi (diskotēkas, naktsklubi), azartspēlēm, derībām, atrakcijām;
 - 2.3.2. individuālos pakalpojumus, kuros nelieto sejas masku un ir ciešs kontakts;
 - 2.3.3. organizēt un piedalīties publiskos pasākumos.
- 2.4. Saņemot pakalpojumus, pakalpojuma sniedzējs :
 - 2.4.1. pārbauda apmeklētāja vakcinētas/pārslimojušas personas sertifikātu;
 - 2.4.2. pārbauda apmeklētāju sejas masku lietošanu (rekomendē medicīniskās maskas vai FFP2 respiratorus).
- 2.5. Ja iespējams, pakalpojumi tiek sniegti pēc iepriekšēja pieraksta.
- 2.6. Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi, ja tādi tiek piedāvāti, tiek sniegti atbilstoši spēkā esošajam regulējumam.

3. Drošas darba vides vadlīniju prasības ārtelpu izklaides/atraciju parku pasākumu organizatoram

- 3.1. Ārtelpu atrakcijas parkā strādā un atrakcijas uzrauga persona, kura var uzrādīt vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.
- 3.2. Kontrolēt, lai ārtelpu izklaides/atraciju parkos apmeklētāji apmeklējuma laikā ievēro noteiktās epidemioloģiskās drošības prasības.

V Ierobežojumi ārtelpu izklaides/atraciju parku klientiem/apmeklētājiem

1. Atraciju apmeklējums ieteicams ar iepriekšēju reģistrāciju.
2. Ievērot vispārējās ārtelpu atrakciju parkā noteiktās epidemioloģiskās drošības prasības.

VI. Ārtelpu izklaides/atraciju parku atbildīgās personas rīcība darba vietā un pienākumi

1. Pakalpojuma sniedzējs vai darba devējs **norīko** personu par epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu
2. Atbildīgās personas **pienākums ir**:
 - 2.1. nodrošināt epidemioloģiskās drošības **pasākumu ieviešanu** un to **ievērošanas uzraudzību** pakalpojuma sniegšanas vietā (izņemot pakalpojumus, kas tiek sniegti bez personāla), pasākuma norises vietā vai darba vietā;
 - 2.2. nodrošināt pakalpojuma sniedzējiem un saņēmējiem, darbiniekiem un citām personām, kas atrodas pakalpojuma sniegšanas vietā, **pieejamu un saprotamu informāciju** par epidemioloģiskās drošības prasību ieviešanas un izpildes kārtību;
 - 2.3. pēc uzraudzības un kontroles iestādes amatpersonas pieprasījuma **sniegt nepieciešamo informāciju** par epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu

Izmantotie resursi:

Latvijas republikas tiesību akti, "Likumi.lv", m.l.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 662, Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai",

<https://likumi.lv/ta/id/315304-epidemiologiskas-drosibas-pasakumi-covid-19-infekcijas-izplatibas-ierobezosana>

Ministru kabineta rīkojums Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu";

<https://likumi.lv/ta/id/326729-par-arkartejas-situacijas-izsludinasanu>

Slimību kontroles un profilakses centrs, m.l. :

<https://www.spkc.gov.lv/lv/rekomendacijas>

Ekonomikas ministrija, m.l. :

<https://www.em.gov.lv/lv/sabiedriskas-edinasanas-sniegsana>

Veselības ministrija, m.l:

<https://www.vm.gov.lv/lv/rekomendacijas-covid-19-ierobezosana>

Labklājības ministrija:

<https://www.lm.gov.lv/lv/darba-aizsardziba>

Strādā vesels. m.l.

http://stradavesels.lv/Uploads/2020/03/16/405_2019_Attalinatais_darbs_A4_final.pdf